

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัญหาของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือเอสเอ็มอี (SMEs) ในประเทศไทย คือ การขาดความคิดแบบยุทธศาสตร์ (Strategic Thinking) กล่าวคือ ขาดความสามารถในการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ในกระบวนการทางธุรกิจที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

"ปัจจุบันเป็นเวลาอันเหมาะสมที่จะปฏิรูประบบการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศ ด้วยการเน้นการวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มุ่งประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอี (SMEs) ให้เป็นศูนย์กลางเป็นเป้าหมายหลัก (SMEs Centric Model) ให้มีความสามารถแข่งขันในเวทีการค้าโลก ด้วยการวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เกิดนวัตกรรมที่เหมาะสมและถ่ายทอดความรู้นี้ให้แก่กลุ่มเอสเอ็มอี เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์การบริการใหม่ๆ เพื่อช่วยพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพขององค์กรและพนักงานให้ดีขึ้น ปัจจุบันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเอสเอ็มอี จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประกอบธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ"¹

ประกอบกับสถานะธุรกิจที่ผันผวนเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การแข่งขันสูง เพราะมีเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาส่งเสริมให้ธุรกิจมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยเหลื่อด้านข้อมูลข่าวสาร สามารถดำเนินธุรกิจทั้งในประเทศและระหว่างประเทศได้มีประสิทธิภาพกว่าแต่เดิมมาก องค์กรต่างๆ จึงต้องเร่งปรับกระบวนการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และเร่งสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันจึงจะอยู่รอดและมีกำไร เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ภายใต้กรอบการค้าโลก (World Trade) ดังนั้นแนวคิดเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยในปัจจุบัน จึงมีความสำคัญมาก ที่ผู้ประกอบการทั้งหลายควรมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยกำหนดทิศทางขององค์กรในระยะต่างๆ แล้วนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์นั้น

¹ พิรัชศักดิ์ วรศุนทร โรสดี, การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขันให้ SME หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 27 ก.ย. 46 หน้า 8

การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขององค์กรนี้ จึงเรียกว่าเป็นการบริหารระบบสารสนเทศเชิงกลยุทธ์ (Strategic Information System)

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยหรือเอสเอ็มอีในปัจจุบัน ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นอย่างมากในการเข้าฟื้นฟูและช่วยเหลือ หลังประเทศไทยผ่านพ้นวิกฤตเศรษฐกิจ ด้วยเหตุผลที่ว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนี้เป็นภาคการผลิตที่แท้จริง และควรมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะต่อสู้กับภาวะเศรษฐกิจที่ผันผวน และเป็นฐานการผลิตให้แก่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เพื่อแข่งขันกับการค้าระดับโลกได้ ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศไทยดีขึ้นและยั่งยืนในภาพรวม

แต่วิสาหกิจส่วนใหญ่ ที่มีอยู่เดิมนั้นเป็นธุรกิจที่รับจ้างผลิตให้กับอุตสาหกรรมต่อเนื่องขาดประสบการณ์และทักษะในการบริหารจัดการมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคข้อมูลข่าวสารและระบบสารสนเทศในปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การแข่งขันทางการค้าระดับเศรษฐกิจโลกทวีความรุนแรงขึ้น หากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยไม่ปรับตัวตามกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง จะไม่อาจดำเนินธุรกิจอยู่ได้ภายใต้สถานะเช่นนี้ ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงองค์กรด้วยการนำระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศให้เข้ามามีบทบาทในการวางแผนกลยุทธ์ธุรกิจและการบริหารจัดการ ให้สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ขององค์กรและปรับปรุงการทำงานของบริษั้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับโลกได้

บริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด เป็นวิสาหกิจขนาดกลาง มีฐานการผลิตอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมลำพูน ประเทศไทย เพียงแห่งเดียว ผลิตขนมขบเคี้ยวที่ทำจากแป้งข้าวเหนียว (Glutinous Rice Cracker) เป็นวัตถุดิบหลัก ส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศและจัดจำหน่ายในประเทศ

คู่แข่งในอุตสาหกรรมเดียวกันมีมากมายหลายบริษัททั้งในประเทศและต่างประเทศ มีตลาดที่ใกล้เคียงกัน แต่สรรพกำลังแข็งแกร่งกว่ามาก โดยเฉพาะคู่แข่งในตลาดต่างประเทศที่สามารถบริหารต้นทุนการผลิตได้ดีกว่า แม้ว่าบริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด จะมีการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยบริหารสารสนเทศของบริษัทบ้างแล้วแต่ก็ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อการแข่งขันเท่าที่ควร ผู้ศึกษาจึงมีแนวความคิดที่จะศึกษาการวางแผนกลยุทธ์ระบบสารสนเทศของบริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการอยู่รอดในสภาพการแข่งขันอย่างรุนแรงทั้งในตลาดต่างประเทศและในประเทศ สามารถปรับใช้กับพนักงานในองค์กรและพร้อมที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1 เพื่อวางแผนกลยุทธ์ระบบสารสนเทศของบริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด
- 1.2.2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศในการตัดสินใจและดำเนินธุรกิจของบริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด
- 1.2.3 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมผลิตและจัดจำหน่ายสินค้าใช้ในการศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

- 1.3.1 ได้แผนกลยุทธ์ระบบสารสนเทศของบริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในอุตสาหกรรม
- 1.3.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจและดำเนินธุรกิจของ บริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด ต่อไป
- 1.3.3 เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมผลิตและจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อใช้ในการศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจของตนได้

1.4 นิยามศัพท์

- 1.4.1 บริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด ²
เป็นบริษัทผู้ผลิตขนมขบเคี้ยวประเภทข้าวกรอบที่ผลิตจากแป้งข้าวเหนียว

(Glutinous Rice Cracker) รู้จักกันดีในตลาดต่างประเทศมาตั้งแต่ ปี 1991 เป็นบริษัทที่ก่อตั้งขึ้นโดยการร่วมมือกันระหว่าง ไทย กับญี่ปุ่น โรงงานตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน ประเทศไทย ซึ่งแวดล้อมไปด้วยแหล่งวัตถุดิบข้าวเหนียวชั้นดี ภายใต้การควบคุมคุณภาพที่เป็นมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ภายในโรงงานถูกออกแบบระบบควบคุมการผลิตที่เน้นเรื่องความสะอาดของกระบวนการผลิตตามมาตรฐานและความต้องการของตลาดในต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์ต่างๆของบริษัทได้ถูกส่งออกไปยังประเทศต่างๆ

² บริษัท ไทย-นิจิ อินดัสทรี จำกัด. 2546. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา

<http://www.thai-nichi.com> (26 กรกฎาคม 2546).

ทั่วโลก ซึ่งมีมากกว่า 200 รูปแบบที่แตกต่างกัน เป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่เน้นเรื่องสุขภาพ มีโภชนาการสูง ปราศจากผงชูรส 100% ไม่มีไขมันและคลอเรสเตอรอลต่ำ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลักๆ ดังนี้

- ข้าวอบกรอบ หรือ ข้าวแผ่น รสธรรมชาติ
- ข้าวอบกรอบ หรือ ข้าวแผ่นปรุงรส
- ข้าวอบกรอบ หรือ ข้าวแผ่น ห่อสาหร่าย

1.4.2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises ; SMEs)

ความหมายของวิสาหกิจ (Enterprises) แบ่งเป็น 2 ประเภท

1.4.2.1 ประเภทที่กำหนดจากมูลค่าขั้นสูงของสินทรัพย์ถาวร ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 กำหนดจากมูลค่าขั้นสูงของสินทรัพย์ถาวร สำหรับกิจการแต่ละประเภท ดังนี้

	ขนาดกลาง	ขนาดย่อม
1. กิจการการผลิต	ไม่เกิน 200 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 ล้านบาท
2. กิจการบริการ	ไม่เกิน 200 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 ล้านบาท
3. กิจการการค้า		
- ค้าส่ง	ไม่เกิน 100 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 ล้านบาท
- ค้าปลีก	ไม่เกิน 60 ล้านบาท	ไม่เกิน 30 ล้านบาท

1.4.2.2 ประเภทที่กำหนดจากจำนวนการจ้างงาน ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 กำหนดจากจำนวนการจ้างงาน สำหรับกิจการแต่ละประเภท ดังนี้

	ขนาดกลาง	ขนาดย่อม
1. กิจการการผลิต	ไม่เกิน 200 คน	ไม่เกิน 50 คน
2. กิจการบริการ	ไม่เกิน 200 คน	ไม่เกิน 50 คน
3. กิจการการค้า		
- ค้าส่ง	ไม่เกิน 50 คน	ไม่เกิน 25 คน
- ค้าปลีก	ไม่เกิน 30 คน	ไม่เกิน 15 คน

1.4.3 การวางแผนกลยุทธ์ระบบสารสนเทศ³ หมายถึง กระบวนการที่นำเอา เป้าหมาย กลยุทธ์ จุดประสงค์ กระบวนการทำงานและความต้องการสารสนเทศขององค์กรเป็น พื้นฐานในการบ่งชี้และเลือกระบบสารสนเทศที่จะนำมาพัฒนาและเวลาที่จะทำการพัฒนา ซึ่ง ผลลัพธ์ที่ได้ คือ แผนของระบบสารสนเทศ ที่จะเป็นแผนแม่บทของการพัฒนาระบบสารสนเทศ ขององค์กรต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

³ ชัยยศ สันตวงษ์ และนิตยา เจริญประเสริฐ , การบริหารระบบสารสนเทศเชิงกลยุทธ์, (พิมพ์ครั้งที่ 1 , กรุงเทพฯ : บริษัท ประจุมช่วง จำกัด ,2546) , หน้า 109